

Hazret-i Âdem'e öğretilen şey ne idi?

Kocaeli'nden Deniz Koçyiğit: “Âdem Aleyhisselam'a öğretilen eşyanın isimleri mi idi? Bütün diller öğretildi mi? Yoksa diller sonradan mı yaratıldı?”

KÂİNATIN MEYVESİ OLARAK İNSAN

Akıl, fikir, şuur, irade ve nefis sahibi cismanî bir varlık olan insan kâinatın bir meyvesi olarak yaratılmıştır. Yalnız aklî melekeleri yönüyle melekere; hem aklî, hem celâlî, hem şehvanî duyguları cihetiyle cinlere benzeyen insan, bu özelliklerle birlikte, cismaniyete sahip oluşu bakımındansa emsalsizdir.

İnsan, toprağın kaynağı olan yer kürenin bir küçük numunesi gibidir. Topraktan yaratılmıştır; meleklerden daha zengin aklî melekelerle, cinlerden daha etkin şehvanî ve celâlî duygularla donatılmıştır. 1 Varlığının dörtte üçü sudur. Altından magnezyuma, çinkodan fosfora, kalsiyumdan demire, havadan ışığa bütün kıymetli cevherler insanın yaratılış hamurunda kullanılmış; ruhu ruhlar âleminde, hayali mîsal âleminde, hafızası levh-i mahfuzdan alınmıştır. 2 İnsan; aklî melekeleri ilimle doldurulduğunda meleklerden daha üstün olabilir; nefsanî duyguları galip olduğunda ise cinlerden daha tehlikeli hale gelebilir, daha şiddetli fitne çıkarabilir, daha acımasız kan dökebilir bir niteliğe sahiptir.

Meleklerin ilim öğrenme kapasiteleri sınırlı iken, insana sınır konmamıştır. Keza nefsanî duygularında da had ve hudut çizilmemiştir.

İSİMLER, İLİMLERİ DELİLLER

Hz. Âdem (as) yaratıldıktan sonra, bizzat Allah (cc) tarafından ilim tahsiline alındı. Ona Allah'ın sıfat ve isimleri, bu isimlerin varlıklar üzerindeki tecellileri ve varlıkların mahiyet ve özellikleri bildirildi. Âlemlerin gizli sırları kavratıldı, eşyanın isimleri öğretildi. Bu hususa “Ve Âdem'e bütün isimleri öğretti.” 3 Âyeti işaret ediyor.

Kur'ân, Hazret-i Âdem'in (as) Allah'ın kudretiyle üstün yaratılışının meleklerce de

tasdik edildiğini bildiriyor. 4

Meseleyi maddeler halinde sunmaya çalışalım:

1- “Alleme” fiilinin seçilmesi ilmin kadrinin yüksekliğine ve hilâfeti hak eden bir sıfat olduğuna işarettir. 5

2- Öğretilen “isimler”den maksat, eşyayı birbirinden ayırmaya yarayan isim, sıfat ve özellikler gibi alâmetlerdir. Yahut insanların bu özellikler çerçevesinde eşyaya verdikleri isim, lügat ve dillerdir. 6

3- Hazret-i Âdem’e (as) bütün kemâlatın özünü ihtiva eden yüksek bir fitrat, bütün yüksek ilimlerinin çekirdeğini almaya hazır yüksek bir istidat, kâinatı kuşatan ulvî bir vicdan ve geniş kapsamlı on duygu verilmiş ve eşyanın hakikati öğretilmiştir. 7

4- Hazret-i Âdem’e (as), “kâinatın ihtiva ettiği bütün nevilerin isimleri, sıfatları ve özellikleri öğretilmiştir. 8

5- Hazret-i Âdem’in (as) ilmî mu’cizesi, bütün ilimlerin, kemalatın ve beşerî terakkilerin en ileri hududuna ve hedeflerine açık bir üslup içinde işaret ediyor. 9

6- Hazret-i Âdem’in (as) ilmî mu’cizesi, sanatların esasını, ilimlerin ve fenlerin harikalarını ve kemalatın fihristelerini öz ve özet biçimde ihtiva ediyor. 10

7- “Hazret-i Âdem’e (as) öz ve özet olarak talim olunan bütün isimlerin ve ilimlerin bütün mertebeleriyle ve ayrıntılarıyla mazharı ise Hazret-i Muhammed’dir (asm). 11 Dolayısıyla Hazret-i Âdem’de (as) çekirdek halinde bulunan ilimler, fenler ve kemalat, Hazret-i Muhammed’in (asm) dininde çekirdek-ağaç misali tafsilat ve ayrıntısıyla yer almıştır. Hazret-i Âdem (as) çekirdeğinin ağacı Hazret-i Muhammed (asm) olmuştur.

8- Ve nihayet, Hazret-i Âdem’in (as) şahsına, insanoğluna ilham olunan ve öğretilen bütün ilimler, fenler, sanatlar, harikalar, diller ve lisanların mahiyeti talim edilmiştir. 12 Dolayısıyla insanlığın ilim, sanat, fikir, dil, lisan ve lügatlerinin birbirini tetikleyerek ve üzerine ekleyerek geldiği bütün ayrıntıların, aşamaların ve nihayet son aşamasının çekirdek halinde talimi Hazret-i Âdem’e (as) yapılmıştır.

Anlaşılan o ki, öğrendiğimiz ilimlerin, sanatların ve tekniklerin ve konuştuğumuz dillerin mahiyetini Hazret-i Âdem (as) mu’cizevî olarak biliyordu. Bu bilgiyi insanoğlu geliştirdi ve detaylandırdı.

Dipnotlar:

- 1- İşârâtü'l-İ'câz, s. 248.
- 2- Lem'alar, s. 139.
- 3- Bakara Sûresi, 2/31.
- 4- Bakınız: Bakara Sûresi, 2/34; A'râf Sûresi, 7/11; Tâ-Hâ Sûresi, 20/116; Kehf Sûresi, 18/50; İsrâ Sûresi, 17/61; Sâd Sûresi, 38/72.
- 5- İşaratu'l-İ'caz, s. 301.
- 6- İşaratu'l-İ'caz, s. 302.
- 7- İşaratu'l-İ'caz, s. 301.
- 8- İşaratu'l-İ'caz, s. 298.
- 9- Sözlere, s. 294.
- 10- Sözlere, s. 296.
- 11 -Sözlere, s. 295.
- 12- Sözlere, s. 450.